

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU ASEPRESIDENDI MÄÄRUS

7. märts 2013*

Apellatsioonkaebus — Ajutiste meetmete kohaldamine — Ettevõtjate koondumine — Euroopa elektrienergia turg — EDF poolt Segebel SA üle kontrolli omandamine — Otsus, millega loetakse koondumine ühisturuga kokkusobivaks tingimusel, et järgitakse EDF võetud kohustusi — Komisjoni keeldumine pikendada EDF teatavate kohustuste täitmise tähtaega — Mõisted „kiireloomulisus” ning „oluline ja korvamatu kahju”

Kohtuasjas C-551/12 P(R),

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 57 teise lõigu alusel 30. novembril 2012 esitatud apellatsioonkaebus,

Électricité de France SA (EDF), asukoht Pariis (Prantsusmaa), esindajad: *abogado* A. Creus Carreras ja *abogado* A. Valiente Martin,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: C. Giolito ja S. Noë,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHTU ASEPRESIDENT,

olles ära kuulunud peakohtujurist N. Jääskineni,

on teinud järgmise

määruse

- 1 Oma apellatsioonkaebuses palub Électricité de France SA (EDF) (edaspidi „EDF”) tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu presidendi 11. oktoobri 2012. aasta määrus kohtuasjas T-389/12 R: *Électricité de France vs. komisjon* (edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus”), millega jäeti rahuldamata tema taotlus ajutiste meetmete kohaldamiseks komisjoni 28. juuni 2012. aasta otsuse K(2012) 4617 (lõplik) (edaspidi „vaidlusalune otsus”) puhul, milles keeldutakse pikendamast apellandile tema teatavate kohustuste täitmiseks ette nähtud tähtaega, mis oli määratud 12. novembri 2009. aasta otsusega K(2009) 9059, millega anti luba koondumiseks, mille raames Electricité de France omandab ettevõtte Segebel varade üle ainukontrolli (juhtum COMP/M.5549 – EDF/Segebel).

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Õiguslik raamistik, vaidluse aluseks olevad asjaolud ja ajutiste meetmete kohaldamise menetlus

- 2 Õiguslik raamistik ja vaidluse aluseks olevad asjaolud on vaidlustatud kohtumääruse punktides 1–5 kokkuvõtvalt esitatud järgmiselt:
- „1 Euroopa Ühenduste Komisjon andis 12. novembri 2009. aasta otsusega K(2009) 9059 nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L [24], lk 1; ELT erivaljaanne 08/03, lk 40) artikli 6 lõike 1 punkti b ning lõike 2 alusel loa koondumiseks, mille raames hageja [EDF] omandab Belgia ettevõtte Segebel varade üle ainukontrolli, tingimusele et ta täidab kahte kohustust, mille ta pakkus välja komisjonile, selleks et hajutada kahtlused koondumise kokkusobivuse osas ühisturuga (juhtum COMP/M.5549 – EDF/Segebel).
- 2 Hageja võõrandas juulis 2011 Dils-Energie projekti elektriijaama arendamiseks ning täitis sellega oma esimese kohustuse.
- 3 Teise kohustuse sõnastuse kohaselt pidi hageja võõrandama teise projekti, nimelt Nest-Energie projekti elektriijaama arendamiseks sobivale omandajale, juhul kui ta ei ole enne 30. juunit 2012 lõplikult otsustanud ise investeerida sellesse projekti.
- 4 Tuginedes olulistele ja püsivatele muutustele, mis olid Belgia elektrienergia turul aset leidnud alates loa andmise otsuse K(2009) 9059 vastuvõtmisest ning mida ei olnud 2009. aastal võimalik ette näha, saatis hageja 14. mail 2012 komisjonile kirja, väites, et tema – nagu ka iga teine ettevõtja turul – ei saanud teha lõplikku investeerimisotsust seoses Nest-Energie projektiga enne 30. juunil 2012 määratud tähtaja möödumist. Seetõttu palus ta komisjonil[, nagu näeb ette kohustuste 4. jaos asuv uuesti läbivaatamise klausel, mis tal võimaldab seda teha,] pikendada tähtaega kuni 31. detsembrini 2014.
- 5 [Vaidlusaluse] otsusega jättis komisjon tähtaja pikendamise taotluse rahuldamata, andes hagejale siiski kolme ja poole kuu pikkuse täiendava tähtaja kuni 15. oktoobrini 2012 [...]”
- 3 Üldkohtu kantseleisse 5. septembril 2012 saabunud hagiavaldusega palus apellant tühistada vaidlusaluse otsuse.
- 4 Apellant esitas eraldi dokumentidena, mis saabusid Üldkohtu kantseleisse samal päeval, Üldkohtu kodukorra artikli 76a kohase taotluse kohtuasja lahendamiseks kiirendatud menetluses ning ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, paludes Üldkohtu presidendil:
- tähtaega, mis on talle antud lõplikult otsustamiseks, kas investeerida Nest-Energie projekti või loovutada see, pikendada seni, kuni Üldkohus teeb põhikohtuasjas otsuse;
 - teha otsus kohtukulude osas edaspidi.
- 5 Oma kirjalikes seisukohtades palus komisjon ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustaval kohtunikul jätta taotlus rahuldamata.

Vaidlustatud kohtumäärus

- 6 Meenutades vaidlustatud kohtumääruse punktis 10, et kaks tingimust, mis puudutavad vastavalt kiireloomulisust ning *fumus boni juris*'t, on kumulatiivsed, analüüsis Üldkohtu president kõigepealt alates määruse punktist 13 küsimust, kas kiireloomulisuse tingimus on täidetud.

- 7 Vaidlustatud kohtumääruse punktis 14 märgiti, et EDF hinnangul on vaidlusalusest otsusest tingitud kiireloomulisus omane selle otsuse laadile endale, kuna otsusest tuleneb talle kohustus võõrandada teatavad varad (võimalikule) konkurendile ning et kui võõrandamine on kord juba toimunud, siis ei ole endist olukorda võimalik taastada. Otsuses lisati, et EDF väitis, et sel viisil tekitatud kahju on peaaegu võimatu mõõta, kuna EDF kannab kahju määratlemata aja ning kohene võõrandamine kujutaks endast tõsist ohtu, et müük toimub kahjumiga.
- 8 Meenutades vaidlustatud kohtumääruse punktis 15, et ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kiireloomulisust tuleb hinnata, arvestades vajadust menetluses ajutiste meetmete võtmise järele, et vältida olulise ja korvamatu kahju tekkimist poolele, kes nende meetmete kohaldamist taotleb, märkis Üldkohtu president määruse punktides 16–18, et kui aluseks võetav kahju on rahaline kahju, on taotletavad ajutised meetmed põhjendatud, kui ilmneb, et nende meetmete puudumisel oleks hageja olukorras, mis seab ohtu tema rahalise elujõulisuse enne põhikohtuasjas menetlust lõpetava otsuse tegemist, või kui tema turuosad muutuksid oluliselt, arvestades muu hulgas tema ettevõtte suurust või käivet ning selle kontserni tunnuseid, kuhu ta kuulub. Seega peab ajutiste meetmete kohaldamise taotluse tekst Üldkohtu presidendi arvates sisaldama konkreetset ja täpset teavet, mida tõetruult ja terviklikult toetavad üksikasjalikud dokumendid hageja rahalise olukorra kohta ning mis võimaldab hinnata täpseid tagajärgi, mis on tõenäoliselt põhjustatud taotletud meetmete puudumisest.
- 9 Vaidlustatud kohtumääruse punktides 19–21 otsustas Üldkohtu president, et väidetav kahju käesolevas asjas tuleb ilmselt kvalifitseerida puhtalt rahaliseks kahjuks, kuna EDF piirdus sellega, et esitas vaid kahtlusi selle mõõdetavuse osas. Seejärel leidis kohus, et EDF jättis ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esitamata igasuguse teabe oma ettevõtte suuruse ja käibe kohta ning et ta ei esitanud seega tõetruud ja terviklikku ülevaadet oma rahalise olukorra kohta. Lisaks märkis Üldkohtu president, et EDF isegi ei maininud, et ta kuulub EDF kontserni, veel vähem aga täpsustas viimase rahalist olukorda.
- 10 Vaidlustatud kohtumääruse punktides 22–24 järeldas Üldkohtu president seega, et EDF ei tõendanud, et väidetav rahaline kahju oli piisavalt oluline, et põhjendada taotletud ajutiste meetmete võtmist. Ta tõdes, et EDF ei ole eelkõige tõendanud, et taotletud ajutiste meetmeteta oleks ta olukorras, mis võiks seada ohtu tema enda olemasolu või muuta oluliselt tema turuosasid. Seetõttu leidis Üldkohtu president, et väidetav kiireloomulisus ei ole tõendatud ning apellandi väidetava rahalise kahjuga ei saa põhjendada taotletud ajutiste meetmete võtmist.
- 11 Lõpuks lisas Üldkohtu president vaidlustatud kohtumääruse punktides 25 ja 26 täiendavalt, et väidetav rahaline kahju pidi olema väiksem kui hinnanguliselt 800 miljoni euro suurune investeerimiskulu, mis on vajalik Nest-Energie projekti elluviimiseks. Kuna avalike allikate, nimelt EDF kontserni poolt oma veebilehel avaldatud 2011. aasta majandusaasta aruande kohaselt oli kontserni kogukäive 2011. aastal üle 65 miljardi euro, otsustas Üldkohtu president, et seega näib olevat välistatud, et kahju, mis on apellandile tekkinud kas Nest-Energie projekti arendamisega tegeleva äriühingu varade võõrandamisest või lõplikust otsusest jätkata ise sellesse projekti investeerimist, võiks kvalifitseerida oluliseks.
- 12 Vaidlustatud kohtumääruse punktides 27 ja 28 jättis Üldkohtu president kiireloomulisuse puudumise tõttu rahuldumata EDF esitatud ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, ilma et ta oleks kontrollinud asjaolu, kas väidetav kahju on korvamatu.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 13 EDF palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtumäärus ja võtta kohtuasja T-389/12 R raames Üldkohtult taotletud ajutised meetmed, nimelt lükata kuupäev, mis ajaks peab EDF tegema lõpliku investeerimisotsuse või võõrandama Nest-Energie projekti, edasi seni, kuni Üldkohus kuulutab otsuse vaidlusaluse otsuse peale esitatud tühistamishagi osas;
 - teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtumäärus ja saata kohtuasi uueks arutamiseks tagasi Üldkohtusse;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt, ja
 - korraldada kohtuistung, selleks et selgitada erinevaid asjassepuutuvaid õigusküsimusi.
- 14 Euroopa Kohtu kantseleile 21. detsembril 2012 esitatud seisukohtades palus komisjon Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata või teise võimalusena jätta ajutiste meetmete kohaldamise taotlus rahuldamata, ning mõista kohtukulud välja EDF-lt.
- 15 Poolte suulised seisukohad ja vastused küsimustele kuulati 28. jaanuaril 2013 ära apellandi taotletud kohtuistungil.

Apellatsioonkaebus

- 16 Apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitab EDF viis väidet, mille kohaselt on:
- rikutud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile;
 - rikutud õigust õiglasele kohtumenetlusele;
 - rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet;
 - tehtud viga õigusmõiste „kiireloomulisus” hindamisel;
 - teise võimalusena tehtud õigusmõiste „kiireloomulisus” kindlaksmääramise käigus ilmne viga asjakohaste faktide hindamisel.
- 17 Kõigepealt tuleb analüüsida neljandat väidet, mis puudutab mõiste „kiireloomulisus” puhul õigusnormi rikkumist ning mis koosneb kolmest väiteosast.
- 18 Esiteks heidab EDF Üldkohtu presidendile ette, et viimane leidis, et ajutiste meetmete võtmiseks vajalikud tingimused, täpsemalt need, mis puudutavad *fumus boni juris*'t ja kiireloomulisust, on täielikult eraldiseisvad, kuigi tegelikkuses on need teineteisest sõltuvad, mis tähendab, et *fumus boni juris*, mis on käesoleval juhul esiplaanil, oleks pidanud mõjutama kiireloomulisuse tingimuse hindamist.
- 19 Teiseks on vaidlustatud kohtumääruses tehtud mõiste „oluline kahju” puhul viga. Kohtupraktika kohaselt on oluline kahju lihtsalt kahju, mida ei saa tähelepanuta jätta. Selles määruses Üldkohtu presidendi esitatud analüüs viib praktiliselt valele järeldusele, et suurettevõtjale põhjustatud kahju ei ole kunagi oluline. EDF tugineb oma argumentide põhjendamiseks Euroopa Kohtu presidendi 16. jaanuari 1975. aasta määrusele kohtuasjas 3/75 R: Johnson & Firth Brown vs. komisjon (EKL 1975, lk 1), millega kohus võttis hageja taotletud ajutise meetme, peatades British Steel Corporationi

kohustuse müüa edasi teatavad varad. EDF märgib samuti, et juhtumi puhul, mis viis Üldkohtu 22. oktoobri 2002. aasta otsuseni kohtuasjas T-77/02: Schneider Electric vs. komisjon (EKL 2002, lk II-4201), möönis komisjon vaikimisi sellise olukorra kiireloomulisust, milles asjaomane ettevõtja pidi juba omandatud varad edasi müüma, kuna ta sõlmis selle ettevõtjaga kohtuvälise kokkuleppe, pikendades tähtaega edasimüügi läbiviimiseks.

- 20 Kolmandaks rikkus Üldkohtu president õigusnormi, kvalifitseerides EDF-le tekkinud kahju „puhtalt rahaliseks kahjuks”.
- 21 Kuna apellant väidab oma neljanda väite esimeses osas, et ajutiste meetmete võtmiseks vajalikud tingimused on teineteisest sõltuvad, mis tähendab, et *fumus boni juris*, mis on käesoleval juhul väidetavalt esiplaanil, oleks pidanud mõjutama kiireloomulisuse tingimuse hindamist, tuleb selles osas meenutada, et kohtupraktika kohaselt ning nagu meenutas Üldkohtu president vaidlustatud kohtumääruse punktis 10, on need tingimused kumulatiivsed, mis tähendab, et ajutiste meetmete taotlus tuleb jätta rahuldamata, kui üks neist tingimustest ei ole täidetud (Euroopa Kohtu presidendi 14. oktoobri 1996. aasta määrus kohtuasjas C-268/96 P(R): SCK ja FNK vs. komisjon, EKL 1996, lk I-4971, punkt 30; 17. detsembri 1998. aasta määrus kohtuasjas C-364/98 P(R): Emesa Sugar vs. komisjon, EKL 1998, lk I-8815, punkt 47, ja 25. oktoobri 2012. aasta määrus kohtuasjas C-168/12 P(R): Hassan vs. nõukogu, punkt 22).
- 22 Ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustaval kohtunikul on sellise tervikanalüüsi raames suur kaalutusõigus ning ta võib konkreetse kohtuasja erilisi asjaolusid arvestades otsustada, mil viisil ja millises järjekorras nende erinevate tingimuste täidetust kontrollitakse, sest ükski liidu õigusnorm ei näe ette kindlaksmääratud analüüsi skeemi, mille alusel ajutiste meetmete võtmise vajaduse üle otsustada (Euroopa Kohtu presidendi 19. juuli 1995. aasta määrus kohtuasjas C-149/95 P(R): komisjon vs. Atlantic Container Line jt, EKL 1995, lk I-2165, punkt 23, ning eespool viidatud kohtumäärus Emesa Sugar vs. komisjon, punkt 44).
- 23 Nii ei ole välistatud, et ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik võib, kui ta leiab, et see on otstarbekas, võtta kiireloomulisuse hindamisel ja vajadusel ka asjassepuutuvate huvide kaalumisel arvesse *fumus boni iuris*'e tõendamiseks esitatud väidete tõsiseltvõetavuse suuremat või väiksemat määra (eespool viidatud kohtumäärus Hassan vs. nõukogu, punkt 24; vt samuti selle kohta Euroopa Kohtu presidendi 23. veebruari 2001. aasta määrus kohtuasjas C-445/00 R: Austria vs. nõukogu, EKL 2001, lk I-1461, punkt 110).
- 24 Kuigi *fumus boni juris*'e tõsiseltvõetavuse suurem või väiksem määr ei mõjuta kiireloomulisuse hindamist, on samas siiski tõsi, et Üldkohtu kodukorra artikli 104 lõike 2 kohaselt on tegemist kahe eraldi tingimusega, mis reguleerivad meetmete võtmise peatamist, mistõttu tuleb apellandil tõendada ka olulise ja korvamatu kahju peatse tekkimise ohtu (vt Euroopa Kohtu presidendi 31. jaanuari 2011. aasta määrus kohtuasjas C-404/10 P-R: komisjon vs. Éditions Odile Jacob, punkt 27, ja 19. juuli 2012. aasta määrus kohtuasjas C-110/12 P (R): Akhras vs. nõukogu, punkt 26).
- 25 Neil asjaoludel tuleb märkida, et isegi kui Üldkohtu president ise kontrollis *fumus boni juris*'e täidetust või nõustus sellega, ei vabastanud see asjaolu kohut kiireloomulisuse tingimuse kontrollimisest ning ei saanud üksi viia kohut taotletud ajutiste meetmete võtmiseni (eespool viidatud kohtumäärus Hassan vs. nõukogu, punkt 26).
- 26 Sellest tuleneb, et vaidlustatud kohtumääruse punktis 13, mille kohaselt tuleb kõigepealt kontrollida, kas kiireloomulisuse tingimus on täidetud, ei ole rikutud ühtegi õigusnormi. Seega tuleb neljanda väite esimene osa tagasi lükata.
- 27 Neljanda väite teises osas kinnitab apellant, et vaidlustatud kohtumääruses on mõiste „oluline kahju” osas rikutud õigusnormi. Apellant väidab eelkõige, et määruses Üldkohtu presidendi esitatud analüüs viib praktikas vale järelduseni, et suurettevõtjale põhjustatud kahju ei ole kunagi oluline.

- 28 Selles osas tuleb meenutada, et Üldkohtu president esitas kõigepealt vaidlustatud kohtumääruse punktides 16–19 eelduse, et hageja peab, selleks et tõendada talle tekkida võiva rahalise kahju olulisust ja korvamatust, esitama oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluse tekstis konkreetse ja täpse teabe, mida tõetruult ja terviklikult toetavad üksikasjalikud dokumendid hageja rahalise olukorra kohta ning mis võimaldab hinnata täpseid tagajärgi, mis on tõenäoliselt põhjustatud taotletud meetmete puudumisest.
- 29 Edasi tuvastas Üldkohtu president määruse punktides 20 ja 21, et apellant jättis ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esitamata igasuguse teabe oma ettevõtte suuruse ja käibe kohta. Lõpuks rõhutas kohus, et apellant isegi ei maininud, et ta kuulub EDF kontserni, veel vähem aga täpsustas viimase rahalist olukorda. Kohus järeldas sellest määruse punktis 22, et apellant ei tõendanud, et väidetav rahaline kahju oli piisavalt oluline, et põhjendada taotletud ajutiste meetmete võtmist, ning seetõttu märkis ta sama määruse punktis 27, et sel põhjusel ei ole vaja kontrollida väidetava kahju korvamatust.
- 30 Tuleb tõdeda, et selle arutluskäigu puhul on mõiste „oluline kahju” osas rikutud õigusnormi.
- 31 Esiteks leides, et kohus ei saa hinnata apellandi esitatud ajutiste meetmete kohaldamise taotluses väidetud rahalise kahju olulisust, kuna kohtul puuduvad andmed, mis annaksid tema rahalisest olukorrast tõetruu ja tervikliku ülevaate, rajas Üldkohtu president oma arutluskäigu olulisuse mõiste kontseptsioonile, mis on täiesti suhteline. See arutluskäik toob kaasa selle, et alati on tingimata vajalik, et oleks võimalik võrrelda igasuguse väidetava rahalise kahju suurust selle ettevõtja suurusega, kes taotletud ajutiste meetmete võtmata jätmisega võib selle kahju saada. Siiski ei ole see nii taotluse puhul, nagu käesolevas asjas apellandi esitatud taotlus, mis ei põhine viimase rahalisel olukorral, vaid sisuliselt kohustusel teha äriiline valik väidetavalt ebamõistliku aja jooksul.
- 32 Hageja ettevõtte suurus võib tõepoolest mõjutada väidetava rahalise kahju olulisuse hindamist, kuna kahju on olulisem, kui kahju on ettevõtja suurusega võrreldes suurem ning vastupidisel juhul vastavalt vähem oluline. Nii võib teatud asjaoludel argumendid väidetava kahju olulisuse kohta tagasi lükata pelgalt võrdluse alusel, mis viiakse läbi kahju ning selle ettevõtja käibe vahel, kellele võib kahju tekkida (vt selle kohta Euroopa Kohtu presidendi 26. veebruari 1981. aasta määrus kohtuasjas 20/81 R: Arbed jt vs. komisjon, EKL 1981, lk 721, punkt 14, ja 23. mai 1990. aasta määrus liidetud kohtuasjades C-51/90 R ja C-59/90 R: Comos-Tank jt vs. komisjon, EKL 1990, lk I-2167, punktid 25 ja 26).
- 33 Siiski ei saa välistada, et rahalist kahju, mis on objektiivselt märkimisväärne ning tuleneb väidetavast kohustusest teha lõplik oluline äriiline valik ebamõistliku aja jooksul, võiks lugeda „oluliseks” või isegi et sellise kahju olulisust võiks lugeda ilmseks, isegi kui puudub teave asjaomase ettevõtja suuruse kohta. Seega asjaolu, et apellant ei esitanud oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluses teavet oma selle ettevõtja suuruse kohta, millesse ta kuulub, ei ole ise piisav, et põhjendada taotluse rahuldamata jätmist sellega, et apellant ei tõendanud väidetava kahju olulisust.
- 34 Teiseks, kuna vaidlustatud kohtumääruse punktis 22 tuginetakse asjaolule, et apellant ei tõendanud eelkõige seda, et vastavalt määruse punktis 16 viidatud kohtupraktikas välja toodud nõuetele oleks ta taotletud ajutiste meetmeteta olukorras, mis võiks seada ohtu tema enda olemasolu või muuta oluliselt tema turuosasid, kuuluvad need nõuded oma laadilt pigem väidetava kahju korvamatuse mõiste alla kui kahju olulisuse mõiste alla. Kuna vaidlustatud kohtumääruses tuginetakse eranditult asjaolule, et olulise kahju olemasolu ei ole tõendatud, ilma et oleks kontrollitud kahju korvamatust, siis ei ole need nõuded asjakohased, selleks et hinnata määruses toodud arutluskäigu põhjendatust.
- 35 Kuna neljanda väite teine osa on põhjendatud, tuleb vaidlustatud kohtumäärus järelikult tühistada, kuna ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik rikkus mõiste „oluline kahju” osas õigusnormi. Seega ei ole vaja analüüsida neljanda väite kolmandat osa, samuti mitte esimest, teist, kolmandat ja viiendat väidet.

- 36 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus, kui ta tühistab Üldkohtu otsuse, teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab, või suunata asja tagasi Üldkohtusse otsustamiseks.
- 37 Eespool viidatud säte kehtib ka Euroopa Kohtu põhikirja artikli 57 teise lõigu alusel esitatud apellatsioonkaebuse suhtes (vt Euroopa Kohtu presidendi 29. jaanuari 1997. aasta määrus kohtuasjas C-393/96 P(R): Antonissen *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1997, lk I-441, punkt 45, ja 14. juuni 2012. aasta otsus kohtuasjas C-644/11 P(R): Qualitest FZE *vs.* nõukogu, punkt 59).
- 38 Kohtuasja menetlemise staadium võimaldab lahendada EDF esitatud ajutiste meetmete kohaldamise taotluse.

Ajutiste meetmete kohaldamise taotlus

- 39 Üldkohtu kodukorra artikli 104 lõikes 2 on sätestatud, et ajutiste meetmete kohaldamise taotluses tuleb nimetada „hagi ese, kiireloomulisust põhjendavad asjaolud ning fakti- ja õigusväited, mis esmapilgul õigustavad taotletava ajutise meetme kohaldamist”. Lisaks peab ajutiste meetmete kohaldamise taotlus olema piisavalt selge ja täpne, et selle alusel oleks kostjal võimalik ette valmistada oma märkused ning ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustaval kohtunikul vaadata taotlus läbi vajadusel ilma seda põhjendava muu teabeta, kuna taotluse aluseks olevad peamised faktilised ja õiguslikud asjaolud peavad seostatult ja arusaadavalt ilmnema ajutiste meetmete kohaldamise taotluse tekstist endast (Euroopa Kohtu presidendi 30. aprilli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-113/09 P(R): Ziegler *vs.* komisjon, punkt 13).
- 40 Hageja peab tõendama, et ta ei saa oodata põhikohtuasjas esitatud hagi lahendamist, ilma et ta ei saaks olulist ja korvamatut kahju (vt selle kohta Euroopa Kohtu presidendi 4. detsembri 1991. aasta määrus kohtuasjas C-225/91 R: Matra *vs.* komisjon, EKL 1991, lk I-5823, punkt 19, ning eespool viidatud kohtumäärus SCK ja FNK *vs.* komisjon, punkt 30). Kuigi kahju peatset tekkimist ei tule tõendada absoluutse kindlusega, peab kahju tekkimine siiski olema piisava tõenäosusastmega prognoositav (29. juuni 1993. aasta määrus kohtuasjas C-280/93 R: Saksamaa *vs.* nõukogu, EKL 1993, lk I-3667, punktid 32 ja 34, ning Euroopa Kohtu presidendi 14. detsembri 1999. aasta määrus kohtuasjas C-335/99 P(R): HFB jt *vs.* komisjon, EKL 1999, lk I-8705, punkt 67).
- 41 Lisaks kui taotletakse liidu õigusakti kohaldamise peatamist, on taotletud ajutise meetme kohaldamine põhjendatud üksnes juhul, kui kõnealune akt on väidetava olulise ja korvamatut kahju tekkimise määrav põhjus (eespool viidatud kohtumäärus Akhras *vs.* nõukogu, punkt 44, ning eespool viidatud kohtumäärus Hassan *vs.* nõukogu, punkt 28). Kuigi käesolevas asjas ei puuduta ajutiste meetmete kohaldamise taotlus formaalselt õigusakti kohaldamise peatamist, tuleb tõdeda, et taotletud ajutine meede sarnaneb sellise peatamisega, kuna apellant soovib saada üle kahe aasta pikkust täiendavat aega, selleks et valida kohustuses, mille ta võttis seoses Nest-Energie projektiga, ette nähtud kahe võimaluse vahel. Seega saab nimetatud ajutist meedet kohaldada üksnes siis, kui komisjoni keeldumist pikendada apellandi taotletud tähtaega tuleb lugeda väidetavalt olulise ja korvamatut kahju tekkimise määravaks põhjuseks.
- 42 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et ajutiste meetmete kohaldamise taotluse see osa, mis puudutab väidetavalt olulist ja korvamatut kahju, mis võib apellandile tekkida, ei sisalda ühtegi hinnangut väidetava kahju suuruse kohta ning puudutab vaid tagajärgi, mis apellandi arvates tulenevad Nest-Energie projekti kohesest müügist, erandina nendest, mis vastaval juhul kaasnevad otsusega investeerida sellesse projekti, kusjuures apellant võib vastavalt kõnealusele kohustusele valida kahe võimaluse vahel. Lisaks kinnitab apellant kiireloomulisuse osas oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluses, et „[vaidlusalusest] otsusest tingitud kiireloomulisus, mis nõuab võõrandamismenetluse

alustamist enne 16. oktoobrit 2012, on omane otsuse laadile enesele, kuna otsusest tuleneb äriühingule EDF kohustus võõrandada teatavad varad (võimalikule) konkurendile, kes on sobiv omandaja”.

- 43 Siiski nähtub ajutiste meetmete kohaldamise taotlusest tervikuna, et apellandi väidetav kahju seisneb asjaolus, et ta peab valima enne 30. juunit 2012, mis on tähtaeg, mida vaidlusaluse otsusega lükati edasi 15. oktoobrile 2012, tema teises kohustuses ette nähtud kahe võimaluse vahel, nimelt esiteks Nest-Energie projekti võõrandamine sobivale omandajale või teiseks lõpliku otsuse tegemine investeerida ise sellesse projekti, kusjuures kumbki nendest võimalustest tähendaks väidetavalt talle rahalise kahju tekkimist. Apellant kinnitab, et investering Nest-Energie projekti, mille hinnanguliseks kuluks on 800 miljonit eurot, võib katta tema püsi- ja muutuvkulud aastas, kuid ei kata kindlasti algset investeringut ega ulatu nõutava nullkasumini, samas kui projekti kohene võõrandamine konkurendile kujutab endast tõsist ohtu, et müük toimub kahjumiga, ning on pöördumatu selles mõttes, et apellant kaotab võimaluse ise projekti investeerida.
- 44 Hoolimata ajutiste meetmete kohaldamise taotluse sellest tõlgendusest, tuleb tõdeda, et apellant ei ole kooskõlas nõuetega, mis tulenevad käesoleva määruse punktides 39 ja 40 meenutatud kohtupraktikast, esitanud tõendeid, mis kinnitaksid, et esineb oluline kahju, mille tekkimine on piisava tõenäosusastmega prognoositav.
- 45 Apellant ei esita oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluses mingit asjakohast teavet selle kohta, millist laadi ja kui suur on kahju, mis võib talle tekkida ühel või teisel juhul nendest, mis vastavad kahele võimalusele, mille vahel on tal õigus vabalt valida. Nagu komisjon märkis kohtuistungil, tuleb tõdeda, et kõnealuse projekti hetkeväärtus, mis sõltub ka suurel määral selle kasumlikkuse väljavaadetest, on põhimõtteliselt võrdne hinnaga, mida omandaja on valmis selle võõrandamisel tasuma edasivõõrandamismenetluses, samas kui selle väärtuse mis tahes muu hinnang sisaldab tingimata puhtalt spekulatiivset elementi. Sellest järeldusest tuleneb, et kui apellant kohe müüb Nest-Energie projekti, ei too see asjaolu tema jaoks kaasa kahju, kuna selle müügiga saab ta summa, mis vastab tema vara hetkeväärtusele.
- 46 Kuna apellant leiab siiski esiteks, et praegused turutingimused ei võimalda tal teha jaatavat otsust investeerida projekti enne 30. juunit 2012 või isegi enne 15. oktoobrit 2012, ning teiseks, et Nest-Energie projekti müük nendel tingimustel tähendaks kahju saamist, põhinevad tema argumendid olulise ja korvamatu kahju tekkimise kohta mõlema võimaliku tegutsemisviisi korral seega eeldusel, et kõnealuse projekti kasumlikkuse väljavaaded võivad vaid paraneda ja projekti hetkeväärtus on ebatavaliselt madal.
- 47 Sellest tuleneb, et väidetav kahju saab olemas olla vaid siis, kui Belgia elektrienergia turu tingimused arenevad elektrienergia tootjate seisukohast positiivses suunas enne 2014. aasta lõppu, nii et apellant võiks investeerida Nest-Energie projekti või projekti müüa nendeks tehinguteks soodsamatel turutingimustel. Vastupidisel juhul ei saa apellant mingit kahju, kuna võimalus oodata oma valiku tegemisega 2014. aasta lõpuni ei anna tema jaoks midagi, sest ta peab selle valiku tegema võrreldes praeguste tingimustega sarnastel või isegi vähemsoodsatel turutingimustel.
- 48 Kohaldades kohtupraktikast tulenevaid põhimõtteid, mida on meenutatud käesoleva määruse punktis 40, saab kahju, nagu käesolevas asjas väidetav kahju, sõltumata selle suurusest ja seega olulisusest, lugeda piisavalt prognoositavaks vaid juhul, kui on tõendatud, et selle kahju kaasa toov asjaolu, nimelt Belgia elektrienergia turu oodatud positiivne areng leiab tulevikus tõenäoliselt aset. Järelikult peab apellant, kui ta soovib tugineda sellise kahju olulisusele, selleks et põhjendada oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kiireloomulisust, esitama argumendid ja tõendid, mis kinnitavad, et tõenäoliselt areneb Belgia elektrienergia turg enne 2014. aasta lõppu elektrienergia tootjate seisukohast positiivses suunas nii, et apellandil oleks võimalik teha äriline valik, mis on kõnealuse kohustusega talle pandud, märkimisväärselt soodsamatel tingimustel olukorras, kus taotletud ajutine meede oleks võetud.

- 49 Selles osas tuleb tõdeda, et apellant ei ole oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esitanud selliseid argumente ega tõendeid. Vastupidi, ta kvalifitseeris „olulisteks ja püsivateks” muutused, mis leidsid Belgia elektrienergia turul aset ajavahemikus 2009 kuni 2012 ning mis töid kaasa selle turu hetkeolukorra.
- 50 Peale selle ei ole apellant oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esitanud ka põhjuseid, miks väidetavalt negatiivsed tagajärjed, mis tema jaoks tulenevad kohustusest teha 2012. aasta jooksul äriline valik Nest-Energie projekti võõrandamise ja sellesse investeerimise lõpliku otsuse tegemise vahel, kujutavad endast olulist kahju, mille kindlasti põhjustas asjaolu, et komisjon keeldus pikendamast selle valiku tegemiseks ette nähtud tähtaega.
- 51 Kuigi otsus, millega pikendatakse kõnealuses kohustuses kindlaks määratud tähtaega, oleks küll võimaldanud neid tagajärgi edasi lükata või isegi vältida, tuleb tõdeda, et Belgia elektrienergia turu areng ajavahemikus 2009. aastast 2012. aastani ning apellandi enda algne valik 2009. aastal võtta see kohustus on nende tagajärgede sama otsesed põhjused. Lisaks kui algselt ette nähtud tähtaeg või kõnealuse turu areng oleks olnud teistsugune, ei oleks vaja olnud esitada taotlust tähtaja edasilükkamiseks ega teha käesoleva menetluse aluseks olevat vaidlusalust otsust. Järelikult ei saa asjaolu, et komisjon keeldus seda tähtaega pikendamast, lugeda väidetava kahju tekkimise määravaks põhjuseks käesoleva määruse punktis 41 viidatud kohtupraktika tähenduses.
- 52 Eespool toodust tuleneb, et apellant ei ole tõendanud, et ta võib saada olulist kahju seetõttu, et taotletud ajutisi meetmeid ei kohaldata.
- 53 Tuleb lisada, et igal juhul ei saa väidetavat kahju käesolevas asjas kvalifitseerida korvamatuks.
- 54 Kui aluseks võetav kahju on rahaline kahju, on taotletavad ajutised meetmed põhjendatud, kui ilmneb, et nende meetmete puudumisel oleks apellant olukorras, mis seab ohtu tema rahalise elujõulisuse enne põhikohtuasjas menetlust lõpetava otsuse tegemist, või kui tema turuosad muutuksid oluliselt, arvestades muu hulgas tema ettevõtte suurust või käivet ning selle kontserni tunnuseid, kuhu ta kuulub (vt selle kohta Euroopa Kohtu presidendi 15. aprilli 1998. aasta määrus kohtuasjas C-43/98 P(R): *Camar vs. komisjon* ja nõukogu, EKL 1998, lk I-1815, punkt 36).
- 55 Kuna käesoleval juhul ei ole turuosade kaotamise kriteerium asjakohane, tuleb kontrollida, kas taotletud ajutise meetme puudumisel oleks apellant olukorras, mis seab ohtu tema rahalise elujõulisuse.
- 56 Väidetav kahju on arvudes väljendatav kahjumliku müügi ja eeldatava kasumlikkuse vähenemisega osas, mis puudutab investeringut summas kuni 800 miljonit eurot, samas kui avalikest allikatest, nimelt EDF kontserni poolt oma veebilehel avaldatud 2011. aasta majandusaasta aruandest ilmneb, et selle kontserni kogukäive oli 2011. aastal üle 65 miljardi euro.
- 57 EDF kontserni niisugust rahalist võimsust arvestades tuleb märkida, et apellandile – olgu see siis Nest-Energie projekti arendamise eest vastutava äriühingu varade võõrandamisega või lõpliku otsusega jätkata ise sellesse projekti investeerimist – põhjustatud kahju ei saa ohtu seada apellandi rahalist elujõulisust.
- 58 Seda järeldust ei saa ümber lükata apellatsioonkaebuse viiendas väites apellandi esitatud argumentidega, mille kohaselt sisuliselt ei ole EDF kontserni ülemaailmse käibe summas 65 miljardit eurot ning kõnealuse investeringu kulu summas 800 miljonit eurot võrdlus asjakohane, selleks et hinnata käesoleval juhul väidetava kahju olulisust. Vastupidi tuleb tõdeda, et niisugune võrdlus on igal juhul asjakohane kõnealuse kahju korvamatus hindamise käigus. Kahju, mis väidetavalt tuleneb kahjumist, mida võib saada investeringu puhul, mille kulu on 800 miljonit eurot, ei saa ohtu seada niisuguse ettevõtja rahalist elujõulisust, mille käive on üle 65 miljardi euro.

- 59 Lõpuks ei ole argument, et väidetavat kahju ei ole võimalik arvudes väljendada, mille tõttu on kahju korvamatu, tulemuslik, kuna nagu ilmneb käesoleva määruse punktidest 42–49, ei ole apellant oma ajutiste meetmete kohaldamise taotluses kohaselt selgitanud selle kahju laadi ega suurust.
- 60 Rahalist kahju loetakse küll korvamatuks, kui seda ei ole võimalik täielikult hüvitada, millega võib eelkõige olla tegemist siis, kui kahju, isegi kui see tekib, ei saa arvudes väljendada (eespool viidatud kohtumäärus Comos-Tank jt vs. komisjon, punkt 24).
- 61 Siiski ei ole võimalik otsustada, kas kahju saab arvudes väljendada, kuna kahju laadi ega suurust ei ole ajutiste meetmete kohaldamise taotluses võimalikult suurel määral täpsustatud. Juhul kui apellant soovib tugineda viidatud kohtupraktikale, on tema ülesanne esitada nende asjaolude kohta täpsed ja veenvad argumendid ning tõendid, mida ta käesolevas asjas teinud ei ole.
- 62 Seega ei ole tõendatud, et EDF väidetavat kahju saab kvalifitseerida korvamatuks.
- 63 Eespool toodud kaalutlustest kogumis tuleneb, et apellant ei tõendanud taotletud ajutiste meetmete võtmise kiireloomulisust. Järelikult tuleb tema taotlus ajutiste meetmete kohaldamiseks jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 64 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.
- 65 Kodukorra artikli 138 lõikes 3, mida kohaldatakse kodukorra artikli 184 lõike 1 kohaselt ka apellatsioonimenetluse suhtes, on sätestatud, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.
- 66 Käesolevas asjas tuleb otsustada, et kummagi poole kohtukulud Euroopa Kohtus käesolevas apellatsioonimenetluses jäävad tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohtu asepresident määrab:

- 1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu presidendi 11. oktoobri 2012. aasta määruse kohtuasjas T-389/12 R: *Électricité de France vs. komisjon* resolutsiooni punkt 1.**
- 2. Jätta ajutiste meetmete kohaldamise taotlus rahuldamata.**
- 3. Jätta *Électricité de France SA (EDF)* ja Euroopa Komisjoni kohtukulud Euroopa Liidu Kohtus käesoleva apellatsiooni raames poolte endi kanda.**

Allkirjad